MACIEJ SZPUNAR
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2019. június 4.[1]

C-18/18. sz. ügy

Eva Glawischnig-Piesczek
kontra
Facebook Ireland Limited

(az Oberster Gerichtshof [legfelsőbb bíróság, Ausztria] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – Szolgáltatásnyújtás szabadsága – 2000/31/EK irányelv – Információs társadalommal összefüggő szolgáltatások – Közvetítő szolgáltatók felelőssége – Internetes oldalakhoz tárhelyszolgáltatást nyújtó szolgáltató (Facebook) jogellenes információk törlésére vonatkozó kötelezettsége – Hatály”

I. Bevezetés

1. *Az interneten nem ceruzával írnak, hanem tintával*, állapítja meg egy 2010-ben megjelent amerikai film egyik szereplője. Itt a *The Social Network* című filmre hivatkozom, nem véletlenül.

2. A jelen ügy középpontjában ugyanis az a kérdés áll, hogy egy online közösségi hálózati felületet üzemeltető tárhelyszolgáltató kötelezhető-e arra, hogy metaforikus tintaradír segítségével eltüntessen az e felület felhasználói által online közzétett bizonyos tartalmakat.

3. Előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseivel a kérdést előterjesztő bíróság közelebbről arra kéri a Bíróságot, hogy pontosítsa azon kötelezettségek személyi és tárgyi hatályát, amelyeket a tárhelyszolgáltatók számára elő lehet írni; anélkül hogy ez a 2000/31/EK irányelv[2] 15. cikkének (1) bekezdése értelmében tiltott általános nyomon követési kötelezettség megállapításához vezetne. A kérdést előterjesztő bíróság annak eldöntését is kéri a Bíróságtól, hogy kötelezhető-e a tárhelyszolgáltató egy tagállami bíróság által hozott ideiglenes intézkedéssel arra, hogy bizonyos tartalmakat ne csupán e tagállam internethasználói számára, hanem világszinten is távolítson el.

1 Eredeti nyelv: francia.

2 A belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Elektronikus kereskedelemről szóló irányelv”) (HL 2000. L 178., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 25. kötet, 399. o.).

II. Jogi háttér

A. Az uniós jog

4. A 2000/31 irányelv 14. és 15. cikke ezen irányelv II. fejezetének „A közvetítő szolgáltatók felelőssége” című 4. szakaszában szerepel.

5. A 2000/31 irányelv „Tárhelyszolgáltatás” címet viselő 14. cikkének (1) és (3) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) Ha az információs társadalommal összefüggő olyan szolgáltatásról van szó, amely a szolgáltatás igénybe vevője által küldött információ tárolásából áll, a tagállamok biztosítják, hogy a szolgáltatót ne terhelje felelősség a szolgáltatás igénybe vevőjének kérésére tárolt információért, azzal a feltétellel, hogy:

a) a szolgáltatónak nincsen tényleges tudomása jogellenes tevékenységről vagy információról, és – ami a kárigényeket illeti – nincsen tudomása olyan tényekről vagy körülményekről, amelyek nyilvánvalóan jogellenes tevékenységre vagy információra utalnának;

vagy

b) a szolgáltató, amint ilyenről tudomást szerzett, haladéktalanul intézkedik az információ eltávolításáról vagy az ahhoz való hozzáférés megszüntetéséről.

[…]

(3) Ez a cikk nem érinti a bíróságok vagy közigazgatási hatóságok arra vonatkozó lehetőségét, hogy a tagállamok jogrendszereivel összhangban a szolgáltatót a jogsértés megszüntetésére vagy megelőzésére kötelezzék, nem érinti továbbá a tagállamoknak azt a lehetőségét sem, hogy eljárásokat alakítsanak ki az információ eltávolításának vagy a hozzáférés megszüntetésének szabályozására.”

6. A 2000/31 irányelvnek „Az általános nyomon követési kötelezettség hiánya” címet viselő 15. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok nem állapítanak meg a szolgáltatókat terhelő olyan általános kötelezettséget, amely szerint a 12., 13. és 14. cikk hatálya alá tartozó szolgáltatások nyújtása során az általuk továbbított vagy tárolt információkat nyomon kellene követniük, sem olyan általános kötelezettséget, amely szerint jogellenes tevékenységre utaló tényeket vagy körülményeket kellene kivizsgálniuk.”

B. Az osztrák jog

7. Az E-Commerce-Gesetz (az elektronikus kereskedelemről szóló törvény), amellyel az osztrák jogalkotó a 2000/31 irányelvet átültette, 18. §-ának (1) bekezdése értelmében a tárhelyszolgáltatók nem kötelesek az általuk tárolt, továbbított vagy hozzáférhetővé tett információkat általános jelleggel nyomon követni, vagy jogellenes tevékenységekre utaló tényeket vagy körülményeket saját maguktól kivizsgálni.

8. Az Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch (általános polgári törvénykönyv, a továbbiakban: ABGB) 1330. §-ának (1) bekezdése szerint az, aki becsületsértés miatt valós kárt szenved, vagy vagyoni előnytől marad el, követelheti a kár megtérítését. Az 1330. § (2) bekezdése értelmében ugyanez vonatkozik arra az esetre is, ha valaki olyan tényeket híresztel, amelyek veszélyeztetik valamely más személy hitelét, keresetét vagy megélhetését, és amelyek valótlanságáról tudott vagy tudnia kellett. Ebben az esetben visszavonás és annak közzététele is követelhető.

9. Az Urheberrechtsgesetz (a szerzői jogról szóló törvény, a továbbiakban: UrhG) 78. §-ának (1) bekezdése szerint a személyek képmásai nem állíthatók ki nyilvánosan, és más olyan módon sem terjeszthetők, amelynek révén azok a nyilvánosság számára hozzáférhetővé válnak, ha ez sértené az ábrázolt személy vagy, amennyiben e személy anélkül hunyt el, hogy a közzétételt engedélyezte vagy elrendelte volna, valamely közeli hozzátartozó jogos érdekeit.

III. Az alapeljárás tényállása

10. Eva Glawischnig-Piesczek a Nationalrat (nemzeti tanács, Ausztria) képviselője a *die Grünen* (zöld párt) parlamenti képviselőcsoportjának elnöke és e párt szövetségi szóvívője volt.

11. A Facebook Ireland Limited Írországban bejegyzett, dublini székhelyű társaság, amely az egyesült államokbeli Facebook Inc. leányvállalata. A Facebook Ireland az Egyesült Államokon és Kanadán kívüli felhasználók számára a www.facebook.com címen elérhető online közösségi hálózati felületet üzemelteti. Ez a felület lehetővé teszi a felhasználók számára saját profiloldalak létrehozását és hozzászólások közzétételét.

12. 2016. április 3-án e felület egyik felhasználója személyes oldalán megosztotta az *oe24.at* osztrák online hírmagazin „Zöldek: a menekültek minimumjövedelmének maradnia kell” című cikkét. E közzététel azzal a hatással járt, hogy a felületen létrejött az eredeti oldal „előnézeti képe”, amely a cikk címét és tartalmának rövid összefoglalását, valamint a felperes fényképét tartalmazta. Ez a felhasználó ezenkívül e cikkhez kapcsolódóan a felperessel szemben lealacsonyító hozzászólást is közzétett, amelyben a felperest „mocskos hazaárulónak”, „korrupt némbernek”, és egy „fasiszta párt” tagjának nevezte. Az e felhasználó által közzétett tartalmakat a szóban forgó felület bármely felhasználója láthatta.

13. 2016. július 7-i levelével a felperes többek között felszólította a Facebook Irelandet e hozzászólás törlésére.

14. Mivel a Facebook Ireland nem távolította el a szóban forgó hozzászólást, a felperes keresetet indított a Handelsgericht Wien (bécsi kereskedelmi bíróság, Ausztria) előtt, és arra kérte ideiglenes intézkedés útján kötelezni az Facebook Irelandet, hogy hagyja abba a felperest ábrázoló fényképek közzétételét és/vagy terjesztését, ha a kísérőszöveg szó szerint az alábbi állításokat és/vagy az alábbi állításokkal „azonos értelmű” állításokat terjeszti: a felperes „mocskos hazaáruló” és/vagy „korrupt némber” és/vagy egy „fasiszta párt” tagja.

15. A Handelsgericht Wien (bécsi kereskedelmi bíróság) 2016. december 7-én elrendelte a kért ideiglenes intézkedést.

16. A Facebook Ireland ezt követően Ausztriában megszüntette az eredetileg közzétett tartalomhoz való hozzáférést.

17. A fellebbezés alapján eljáró Oberlandesgericht Wien (bécsi regionális felsőbíróság, Ausztria) az azonos állítások tekintetében helybenhagyta az első fokon hozott ideiglenes intézkedést. Ez utóbbi bíróság így nem adott helyt a Facebook Ireland arra irányuló kérelmének, hogy az ideiglenes intézkedést az Osztrák Köztársaságra korlátozza. Az Oberlandesgericht Wien (bécsi regionális

felsőbíróság) ezzel szemben megállapította, hogy az azonos értelmű állítások terjesztésének abbahagyására vonatkozó kötelezettség csak az alapeljárás felperese vagy harmadik fél által a Facebook Ireland tudomására hozott, vagy egyéb módon a Facebook Ireland tudomására jutott állításokra vonatkozik.

18. Határozatát az első- és a másodfokú bíróság is az UrhG 78. §-ára és az ABGB 1330. §-ára alapította, megállapítva többek között, hogy a közzétett hozzászólás a felperesre nézve kirívóan becsületsértő, és a felperest bűncselekmény elkövetésével vádoló kijelentéseket tartalmaz, anélkül hogy e tekintetben bármilyen bizonyítékot szolgáltatna. E bíróságok szerint továbbá a politikusokkal szemben megfogalmazott kijelentések esetében a véleménynyilvánítás szabadságához való jogra sem lehet hivatkozni akkor, ha azok nem állnak kapcsolatban valamely politikai, illetve közérdekű vitával.

19. Az alapeljárásban részt vevő mindkét fél felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő az Oberster Gerichtshofhoz (legfelsőbb bíróság, Ausztria), amely úgy ítélte meg, hogy a kifogásolt kijelentések mindegyike a felperes becsületének megsértésére, a felperes gyalázására és rágalmazására irányul.

20. A kérdést előterjesztő bíróságnak arról a kérdésről kell határoznia, hogy a nagyszámú felhasználó által használt közösségi hálózatot üzemeltető tárhelyszolgáltató esetében az abbahagyásra vonatkozó kötelezettség világszerte azokra a szó szerint azonos és/vagy azonos értelmű kijelentésekre is kiterjeszthető-e, amelyek nem jutottak az említett szolgáltató tudomására.

21. E tekintetben az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság) jelzi, hogy saját ítélkezési gyakorlata szerint az ilyen jellegű kötelezettség akkor tekintendő indokoltnak, ha a szolgáltatás valamely felhasználójának bejegyzése által okozott, az érintett személy jogos érdekeit érintő legalább egy sérelmet a szolgáltató tudomására hoztak, és ily módon konkretizálódik a további jogsértések veszélye.

IV. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések és a Bíróság előtti eljárás

22. E körülmények között az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság) 2017. október 25-i, a Bíróság Hivatalához 2018. január 10-én beérkezett határozatával úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Általánosságban ellentétes-e a [2000/31 irányelv] 15. cikkének (1) bekezdésével a jogellenes információkat haladéktalanul el nem távolító tárhelyszolgáltatót terhelő, alábbiakban felsorolt, arra vonatkozó kötelezettségek valamelyike, hogy a tárhelyszolgáltató ne csak az említett, [ezen] irányelv 14. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti jogellenes információt távolítsa el, hanem más szó szerint azonos információkat is távolítson el

   a) világszerte?

   b) az adott tagállamban?

   c) az adott felhasználó tekintetében világszerte?

   d) az adott felhasználó tekintetében az adott tagállamban?

2) Az első kérdésre adandó nemleges válasz esetén: azonos értelmű információkra is vonatkozik-e mindez?

3) Azonos értelmű információkra is vonatkozik-e mindez attól kezdődően, hogy az üzemeltető tudomást szerzett e körülményről?”

23. Írásbeli észrevételeket a felperes, a Facebook Ireland, az osztrák, a lett, a portugál és a finn kormány, valamint az Európai Bizottság terjesztett elő. A portugál kormány kivételével ugyanezek az érdekeltek képviseltették magukat a 2019. február 13-án tartott tárgyaláson.

V. Elemzés

A. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első és második kérdésről

24. Együtt vizsgálandó első és második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság azt kéri a Bíróságtól, hogy határozza meg azon nyomonkövetési kötelezettség tárgyi és személyi hatályát, amely jogsértéstől való eltiltás keretében az információs társadalommal összefüggő – az e szolgáltatás igénybe vevője által küldött információ tárolásából álló – szolgáltatást nyújtó szolgáltató (tárhelyszolgáltató) számára előírható, anélkül hogy ez a 2000/31 irányelv 15. cikkének (1) bekezdése által tiltott általános nyomonkövetési kötelezettség előírásához vezetne.

25. Kétségtelen, hogy ez az első két kérdés inkább az online közösségi hálózati felület útján terjesztett információk eltávolítására vonatkozik, mint ezen információk nyomon követésére vagy szűrésére. Mindazonáltal meg kell jegyezni, hogy a közösségi hálózati felület olyan médium, amelynek tartalmát elsősorban nem az azt alapító és kezelő társaságok, hanem annak felhasználói hozzák létre. Ráadásul ez az időközben másolt és módosított tartalom a felhasználók közötti folyamatos kommunikáció tárgyát képezi.

26. A tárhelyszolgáltatónak ahhoz, hogy egy ilyen felület útján terjesztett információt – annak szerzőjétől és tartalmától függetlenül – el tudjon távolítani vagy az ahhoz való hozzáférést meg tudja szüntetni, először azonosítania kell ezt az információt a szerverein tárolt információk között. Ehhez valamilyen módon nyomon kell követnie vagy szűrnie kell ezeket az információkat. Márpedig a 2000/31 irányelv – előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések tárgyát képező – 15. cikkének (1) bekezdése szerint a tagállamok nem állapíthatnak meg általános nyomonkövetési kötelezettséget a tárhelyszolgáltatók számára. Ez azt jelenti, hogy a kérdést előterjesztő bíróság első két kérdése lényegében az ilyen kötelezettségnek a 2000/31 irányelv által támasztott követelményeknek megfelelő személyi és tárgyi hatályára irányul.

27. Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság annak pontosítását is kéri a Bíróságtól, hogy kötelezhető-e egy tárhelyszolgáltató arra, hogy a közösségi hálózati felület útján terjesztett információkat világszerte eltávolítsa.

28. Az e két kérdésre való válaszadás érdekében elsősorban megvizsgálom egyrészről a 2000/31 irányelvnek a Facebook Irelandre mint tárhelyszolgáltatóra alkalmazandó rendszerét, másrészről pedig azokat a következményeket, amelyekkel a Facebook Ireland tárhelyszolgáltatókénti minősítése jár az e szolgáltatóval szemben hozott, ideiglenes intézkedést elrendelő határozatokra nézve. Másodsorban elemzem, hogy az uniós jog milyen követelményeket támaszt azon nyomon követési kötelezettség tárgyi és személyi hatálya tekintetében, amely a tárhelyszolgáltató számára jogsértéstől eltiltás keretében előírható, anélkül hogy ez az erre vonatkozó általános kötelezettség előírásához vezetne. Végül harmadsorban foglalkozom az eltávolítási kötelezettség területi hatályának kérdésével.

1. A 2000/31 irányelvre tekintettel a tárhelyszolgáltatókhoz intézett, ideiglenes intézkedést elrendelő határozatok

29. Emlékeztetni kell arra, hogy ahhoz, hogy az információs társadalommal összefüggő szolgáltatás nyújtója által végzett tárolás a 2000/31 irányelv 14. cikkének hatálya alá tartozzon, az szükséges, hogy e szolgáltató magatartása a „közvetítő szolgáltató” tevékenységére korlátozódjon a jogalkotó szándéka szerint az említett irányelv 4. szakaszában meghatározott értelemben. Ezenkívül az említett irányelv

(42) preambulumbekezdése szerint e szolgáltató tevékenysége pusztán technikai, automatikus és passzív jellegű, ami azt jelenti, hogy a szolgáltatónak nincs tudomása a tárolt adatról és nem is kezeli azt, valamint, hogy a szolgáltató által játszott szerepnek tehát semlegesnek kell lennie. [3]

30. A Bíróságnak már volt alkalma tisztázni, hogy a közösségi hálózati felület üzemeltetője, amely a szerverein a felület felhasználói által – a profiljukra vonatkozóan – szolgáltatott adatokat tárol, a 2000/31 irányelv 14. cikke értelmében vett tárhelyszolgáltatónak minősül. [4] Az e tekintetben felmerülő esetleges kétségektől függetlenül az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság számára nem kétséges, hogy a Facebook Ireland tárhelyszolgáltató, amelynek magatartása a közvetítő szolgáltató tevékenységére korlátozódik.

31. A 2000/31 irányelv keretében az a tárhelyszolgáltató, amelynek magatartása a közvetítő szolgáltató tevékenységére korlátozódik, viszonylagos mentességet élvez az általa tárolt információkért való felelősség alól. Ilyen mentességben ugyanis kizárólag akkor lehet részesülni, ha e tárhelyszolgáltatónak nem volt tudomása a tárolt információk vagy ezen információk alapján végzett tevékenység jogellenességéről, azzal a feltétellel, hogy amint e jogellenességről tudomást szerez, haladéktalanul intézkedik a szóban forgó információk eltávolításáról vagy az ahhoz való hozzáférés megszüntetéséről. Ezzel szemben, ha a tárhelyszolgáltató nem felel meg ezeknek a feltételeknek, vagyis ha tudomása volt a tárolt információk jogellenességéről, de nem intézkedett a szóban forgó információ eltávolításáról vagy az ahhoz való hozzáférés megszüntetéséről, a 2000/31 irányelv nem zárja ki, hogy közvetve felelősségre legyen vonható ezen információk miatt. [5]

32. Egyébiránt a 2000/31 irányelv 14. cikkének (3) bekezdéséből kitűnik, hogy a közvetítő szolgáltatónak biztosított mentesség nem akadályozza, hogy a bíróságok vagy közigazgatási hatóságok a tagállamok jogrendszereivel összhangban e szolgáltatót valamely jogsértés megszüntetésére vagy valamely jogsértés megelőzésére kötelezzék. E rendelkezésből következik, hogy a közvetítő szolgáltatóval szemben lehet ideiglenes intézkedést elrendelő határozatot hozni még akkor is, ha az ezen irányelv 14. cikkének (1) bekezdésében felsorolt feltételek alapján e szolgáltatót magát nem terheli felelősség a szerverein tárolt információkért. [6]

33. A közvetítő szolgáltatóknak az ilyen jogsértéstől való eltiltására vonatkozó feltételek és szabályok a nemzeti jog hatálya alá tartoznak. [7] A tagállamok által kialakított szabályoknak mindazonáltal tiszteletben kell tartaniuk az uniós jog, többek között a 2000/31 irányelv követelményeit.

34. Mindez az uniós jogalkotó arra vonatkozó szándékát tükrözi, hogy ezzel az irányelvvel egyensúlyt teremtsen azon tárhelyszolgáltatók között, amelyek magatartása a közvetítő szolgáltató tevékenységére korlátozódik, továbbá a szolgáltatásaik felhasználói, valamint az e szolgáltatások igénybevétele során elkövetett jogsértés következtében sérelmet szenvedő személyek különböző érdekei között. Következésképpen a tagállamok feladata, hogy a 2000/31 irányelv átültetésére vonatkozó intézkedések végrehajtása során ne csak az irányelv által támasztott követelményeket tartsák tiszteletben, hanem arra is figyeljenek, hogy ne olyan értelmezésre támaszkodjanak, amely az érintett alapvető jogokba vagy más uniós jogi általános alapelvbe, például az arányosság elvébe ütközik. [8]

3 Lásd különösen: 2010. március 23-i Google France és Google ítélet (C-236/08–C-238/08, EU:C:2010:159, 112. és 113. pont).

4 Lásd: 2012. február 16-i SABAM ítélet (C-360/10, EU:C:2012:85, 27. pont).

5 Lásd a 2000/31 irányelv 14. cikkét. Lásd még: a Stichting Brein ügyre vonatkozó indítványom (C-610/15, EU:C:2017:99, 67. és 68. pont).

6 Lásd: 2018. augusztus 7-i SNB-REACT ítélet (C-521/17, EU:C:2018:639, 51. pont). Lásd még ebben az értelemben: Lodder, A. R., Polter, P., „ISP blocking and filtering: on the shallow justifications in case law regarding effectiveness of measures”, *European Journal of Law and Technology*, 2017, 8. kötet, 2. szám, 5. o.

7 Lásd: a Mc Fadden ügyre vonatkozó indítványom (C-484/14, EU:C:2016:170). Lásd még: Husovec, M., *Injunctions Against Intermediaires in the European Union. Accountable But Not Liable*?, Cambridge University Press, Cambridge, 2017, 57. és 58. o.

8 Lásd ebben az értelemben, az alapvető jogok és az arányosság elvének tiszteletben tartását illetően: 2008. január 29-i Promusicae ítélet (C-275/06, EU:C:2008:54, 68. pont).

2. A nyomon követési kötelezettség személyi és tárgyi hatályára vonatkozó követelmények

a) Az általános nyomon követési kötelezettség tilalma

35. Megjegyzendő, hogy a 2000/31 irányelv 15. cikkének (1) bekezdése megtiltja a tagállamoknak, hogy többek között az információk tárolását végző szolgáltatókat terhelő olyan általános kötelezettséget állapítsanak meg, amely szerint ez utóbbiaknak az általuk tárolt információkat nyomon kellene követniük, vagy olyan általános kötelezettséget, amely szerint jogellenes tevékenységre utaló tényeket vagy körülményeket kellene kivizsgálniuk. Egyebekben az ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy e rendelkezés különösen azt zárja ki, hogy egy tárhelyszolgáltatót, amelynek magatartása a közvetítő szolgáltató tevékenységére korlátozódik, arra kötelezzenek, hogy nyomon kövesse szolgáltatása valamennyi felhasználója adatainak összességét[9] vagy döntő többségét[10] annak érdekében, hogy minden jövőbeli jogsértést megelőzzön.

36. Ha egy tagállam az e rendelkezésben foglaltakkal ellentétben jogsértéstől való eltiltás keretében általános nyomon követési kötelezettséget állapíthatna meg egy tárhelyszolgáltató számára, nem kizárt, hogy fennállna annak kockázata, hogy ez utóbbi elveszíti a közvetítő szolgáltatói minőségét és az ezzel járó mentességet. Egy általános nyomon követést végző tárhelyszolgáltató szerepe ugyanis már nem lenne semleges. E tárhelyszolgáltató tevékenysége nem maradna technikai, automatikus és passzív jellegű, ami azt jelentené, hogy e tárhelyszolgáltatónak tudomása lenne a tárolt adatról és kezelné azt az adatot.

37. Ezenkívül, még ha ilyen kockázat nem is állna fenn, az általános nyomon követést végző tárhelyszolgáltató főszabály szerint felelőssé lenne tehető minden jogellenes tevékenységért vagy információért, anélkül hogy az ezen irányelv 14. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontjában szereplő feltételek ténylegesen teljesülnének.

38. Kétségtelen, hogy a 2000/31 irányelv 14. cikke (1) bekezdésének a) pontja a közvetítő szolgáltató felelősségét a jogellenes tevékenységről vagy információról való tényleges tudomásszerzéshez köti. Mindazonáltal az általános nyomon követési kötelezettségre figyelemmel valamely tevékenység vagy információ jogellenes jellegét hivatalból e közvetítő szolgáltató tudomására hozottnak lehetne tekinteni, és e szolgáltatónak intézkednie kellene ezen információk eltávolítása vagy az azokhoz való hozzáférés megszüntetése érdekében, anélkül hogy a jogellenes tartalmat észlelte volna.[11] Ennek következtében a közvetítő szolgáltató által tárolt információkért való felelősség alóli viszonylagos mentesség logikája szisztematikusan a visszájára fordulna, ami sértené a 2000/31 irányelv 14. cikke (1) bekezdésének hatékony érvényesülését.

39. Összefoglalva, az ilyen általános nyomon követést végző tárhelyszolgáltató tevékenysége már nem lenne semleges, mivel e tárhelyszolgáltató tevékenysége nem maradna technikai, automatikus és passzív jellegű, ami azt jelentené, hogy e tárhelyszolgáltatónak tudomása lenne a tárolt adatról és kezelné azt. Következésképpen a jogsértéstől való, a 2000/31 irányelv 14. cikkének (3) bekezdése alapján *a priori* megengedett eltiltás keretében a tárhelyszolgáltató számára előírt általános nyomon követési kötelezettség végrehajtása e tárhelyszolgáltató tekintetében alkalmazhatatlanná tehetné ezen irányelv 14. cikkét.

9 Lásd: 2011. július 12-i L'Oréal és társai ítélet (C-324/09, EU:C:2011:474, 139. és 144. pont); 2011. november 24-i Scarlet Extended ítélet (C-70/10, EU:C:2011:771, 36. és 40. pont).

10 Lásd: 2012. február 16-i SABAM ítélet (C-360/10, EU:C:2012:85, 37. és 38. pont).

11 Lásd ebben az értelemben: Jääskinen főtanácsnok L'Oréal és társai ügyre vonatkozó indítványa (C-324/09, EU:C:2010:757, 143. pont).

40. Ily módon a 2000/31 irányelv 14. cikke (3) bekezdésének és 15. cikke (1) bekezdésének együttes értelmezéséből azt a következtetést vonom le, hogy egy közvetítő szolgáltató számára a jogsértéstől való eltiltás keretében előírt kötelezettség nem vezethet ahhoz, hogy e közvetítő szolgáltató szerepe a tárolt információk összessége vagy döntő többsége tekintetében az előző pontban leírtak értelmében már ne legyen semleges.

b) Az egyedi esetben alkalmazandó nyomon követési kötelezettség

41. Amint azt a 2000/31 irányelv (47) preambulumbekezdése rögzíti, az, hogy a tagállamok az ezen irányelv 15. cikkének (1) bekezdése értelmében nem írhatnak elő a nyomon követésre vonatkozó általános kötelezettséget, nem érinti *az egyedi esetben* alkalmazandó nyomon követési kötelezettségeket. A 2000/31 irányelv 14. cikke (3) bekezdésének szövegéből kitűnik ugyanis, hogy egy tárhelyszolgáltató kötelezhető jogsértés *megelőzésére*, ami – amint azt a Bizottság előadja – logikusan a jövőbeli nyomon követés bizonyos formájával jár, anélkül hogy e nyomon követés általános nyomon követési kötelezettséggé alakulna át.[12] Ezen irányelv 18. cikke megköveteli továbbá a tagállamoktól, hogy biztosítsák, hogy a nemzeti joguk alapján indítható, az információs társadalommal összefüggő szolgáltatási tevékenységekkel kapcsolatos bírósági keresetek tegyék lehetővé az olyan intézkedések gyors elfogadását, amelyek célja többek között az érintett érdekek *minden további sérelmének megelőzése*.

42. Egyébiránt a L'Oréal és társai ítéletből[13] kitűnik, hogy egy tárhelyszolgáltató kötelezhető olyan intézkedések meghozatalára, amelyek hozzájárulnak az ugyanazon felhasználót érő, ugyanolyan jellegű *további sérelem* bekövetkezésének elkerüléséhez.

43. Ebben az ítéletben a Bíróság nem csak a 2000/31 irányelv rendelkezéseit, hanem a 2004/48/EK irányelv[14] rendelkezéseit is értelmezte. Márpedig ennek során a Bíróság a 2000/31 irányelv 15. cikkének (1) bekezdése által tiltott kötelezettséggel, azaz a valamennyi jövőbeli jogsértés megelőzése érdekében az adatok *összességének vagy döntő többségének tevőleges nyomon követésére* vonatkozó kötelezettséggel szemben az ezen irányelvek követelményeinek megfelelő nyomon követési kötelezettséget határozott meg.[15] A L'Oréal és társai ítélet[16] konkrét hátterétől és a 2004/48 irányelvre való hivatkozásoktól függetlenül az ezen ítéletben a tárhelyszolgáltatók uniós jognak megfelelő kötelezettségeire vonatkozóan megfogalmazott megfontolások általános vagy nem általános jellegüktől függően horizontális jellegűek, és ennélfogva véleményem szerint átültethetők a jelen esetre.

44. Következésképpen, annak érdekében, hogy minden jövőbeli jogsértést megelőzzön, a tárhelyszolgáltató jogsértéstől való eltiltás keretében kötelezhető arra, hogy az ezen eltiltás elfogadásának időpontjában még nem terjesztett jogellenes információkat távolítsa el, anélkül hogy ezen információk terjesztését ismét és az eltávolítás iránti eredeti kérelemtől elkülönülő módon tudomására hoznák.

45. Mindazonáltal, amint az a L'Oréal és társai ítéletből[17] látszik, annak érdekében, hogy a nyomon követési kötelezettség ne vezessen általános kötelezettség előírásához, további követelményeknek is meg kell felelnie, tudniillik *ugyanazon felhasználó ugyanazon jogait* – az adott ügyben a védjegyekhez fűződő jogait – érintő, *azonos jellegű* sérelemre kell vonatkoznia.

12 Lásd még ebben az értelemben: Rosati, E., *Copyright and the Court of Justice of the European Union*, Oxford University Press, Oxford, 2019, 158. o.

13 2011. július 12-i ítélet (C-324/09, EU:C:2011:474, 144. pont).

14 A szellemi tulajdonjogok érvényesítéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2004. L 157., 45. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 2. kötet, 32. o.).

15 2011. július 12-i L'Oréal és társai ítélet (C-324/09, EU:C:2011:474, 139. és 144. pont).

16 2011. július 12-i ítélet (C-324/09, EU:C:2011:474).

17 2011. július 12-i L'Oréal és társai ítélet (C-324/09, EU:C:2011:474, 141. és 144. pont).

46. Ezért ebből azt a következtetést vonom le, hogy a tevőleges nyomon követés nem összeegyeztethetetlen a 2000/31 irányelvvel, ellentétben az olyan tevőleges nyomon követéssel, amelynek tárgya nem valamely sérelem egyedi esetére irányul.

47. E gondolatmenetet követve, a – 2000/31 irányelv 12. cikkének értelmében vett, hírközlő hálózathoz való hozzáférést nyújtó szolgáltatóra vonatkozó – Mc Fadden ügyre vonatkozó indítványomban [18] a 2000/31 irányelv előkészítő anyagaira támaszkodva jeleztem, hogy ahhoz, hogy valamely kötelezettséget *egyedi esetben alkalmazandónak* lehessen tekinteni, annak a nyomon követés *tárgyát* és *időtartamát* tekintve korlátozottnak kell lennie.

48. Ezek az elvont módon megfogalmazott általános követelmények számomra átültethetőnek tűnnek az alapügyben fennállóakhoz hasonló körülményekre annak ellenére, hogy az internethez hasonló hírközlő hálózathoz való hozzáférést nyújtó szolgáltatókra vonatkozó, a nyomon követési kötelezettséggel kapcsolatos megfontolásoknak a Facebook Irelandhez hasonló tárhelyszolgáltatókra analógia útján történő alkalmazása során ezen közvetítő szolgáltatók eltérő szerepet játszanak. Például egy a Facebook Irelandhez hasonló tárhelyszolgáltatót tekintve úgy tűnik, hogy a felületén található tartalmak a tárolt adatok összességét alkotják, míg egy internet-hozzáférést nyújtó szolgáltató számára e tartalmak a továbbított adatoknak csupán elenyésző részét jelentik. Egy ilyen tárhelyszolgáltatónak a digitális tartalmak kezelésében való részvételének jellege és intenzitása ezzel szemben láthatóan különbözik az internet-hozzáférést nyújtó szolgáltatóétól. Amint azt a Bizottság megjegyzi, a tárhelyszolgáltató kedvezőbb helyzetben van ahhoz, hogy intézkedéseket hozzon a jogellenes információk felkutatása és eltávolítása érdekében, mint a hozzáférést nyújtó szolgáltató.

49. Egyébiránt a nyomon követési kötelezettség időbeli korlátozására vonatkozó követelményt a Bíróság számos ítélete [19] is tükrözi. Még ha az ítélkezési gyakorlatból az is tűnik ki, hogy a jogsértéstől való eltiltás keretében előírt kötelezettség időbeli korlátozása inkább az uniós jog általános elveinek problematikájához kapcsolódik, [20] véleményem szerint egy állandó nyomonkövetési kötelezettség nehezen lenne összeegyeztethető a 2000/31 irányelv (47) preambulumbekezdése szerinti, egyedi esetben alkalmazandó kötelezettség fogalmával.

50. Ennélfogva a nyomonkövetési kötelezettség célzott jellegét e nyomon követés időtartamának, valamint a szóban forgó jogsértés jellegére, elkövetőjére és tárgyára vonatkozó pontosítások figyelembevételével kell vizsgálni. Mindezek az elemek kölcsönösen függnek egymástól és egymással is összefüggnek. Átfogóan kell tehát értékelni őket azon kérdés megválaszolásához, hogy valamely ideiglenes intézkedést elrendelő határozat tiszteletben tartja-e a 2000/31 irányelv 15. cikkének (1) bekezdésében rögzített tilalmat.

18 C-484/14, EU:C:2016:170, 132. pont.

19 Pontosabban a Bíróság a 2011. július 12-i L'Oréal és társai ítéletben (C-324/09, EU:C:2011:474, 140. pont) jelezte, hogy a védjegyeknek az információs társadalommal összefüggő szolgáltatás, vagyis egy online piac keretében történő esetleges megsértésének megelőzésére irányuló, ideiglenes intézkedést elrendelő határozatnak nem lehet tárgya vagy joghatása az e védjegyekkel ellátott áruk értékesítésének általános és *állandó* megtiltása. A Bíróság a 2012. február 16-i SABAM ítéletben (C-360/10, EU:C:2012:85, 45. pont) hasonlóképpen megállapította, hogy az uniós joggal ellentétes többek között az, ha a szolgáltatóhoz intézett meghagyás keretében előírt nyomon követési kötelezettség *időben nem korlátozott*.

20 Ezt a megközelítést követte Jääskinen főtanácsnok a L'Oréal és társai ügyre vonatkozó indítványában (C-324/09, EU:C:2010:757, 181. pont), amely véleményem szerint jelentős mértékben inspirációul szolgált a Bíróság ezen ügyben hozott ítélete vonatkozó részeinek megfogalmazásához.

c) Közbenső következtetések

51. Elemzésem első részét összefoglalva, elsősorban a 2000/31 irányelv 14. cikke (3) bekezdésének és 15. cikke (1) bekezdésének együttes értelmezéséből következik, hogy egy közvetítő szolgáltató számára a jogsértéstől való eltiltás keretében előírt kötelezettség nem vezethet olyan helyzethez, hogy e közvetítő szolgáltató szerepe a tárolt információk összessége vagy döntő többsége tekintetében az előző pontban leírtak értelmében már ne legyen technikai, automatikus és passzív jellegű, ami azt jelentené, hogy e tárhelyszolgáltatónak tudomása lenne a tárolt adatról és kezelné azt az adatot. [21]

52. Másodsorban, a tevőleges nyomon követés nem összeegyeztethetetlen a 2000/31 irányelvvel, ellentétben az olyan tevőleges nyomon követéssel, amelynek tárgya nem valamely sérelem egyedi esetére irányul. [22]

53. Harmadsorban, a nyomon követési kötelezettség célzott jellegét e nyomon követés időtartamának, valamint a szóban forgó jogsértés jellegére, elkövetőjére és tárgyára vonatkozó konkrét információk figyelembevételével kell vizsgálni. [23]

54. E megfontolásokra tekintettel kell vizsgálni a közösségi hálózati felületet üzemeltető szolgáltató nyomonkövetési kötelezettségének személyi és tárgyi hatályát. Ez a jelen ügyben az eljáró bíróság által jogellenesnek minősített információkkal azonos információknak a tárolt tartalmak körében történő felkutatását és azonosítását, valamint az ezekkel egyenértékű információk felkutatását jelenti.

d) A jelen ügyre való alkalmazás

1) A jogellenesnek minősítettekkel azonos információk

55. A Facebook Ireland kivételével valamennyi érdekelt fél azt állítja, hogy fenn kell állnia annak a lehetőségnek, hogy egy tárhelyszolgáltatót az ugyanazon felhasználó által közzétett, a jogellenesnek minősítettekkel azonos kijelentések eltávolítására vagy az azokhoz való hozzáférés megakadályozására kötelezzenek. A felperes, az osztrák és a lett kormány, valamint a Bizottság lényegében azt az álláspontot képviseli, hogy ugyanez a helyzet a más felhasználók által közzétett kijelentéseket illetően is.

56. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy a másodfokú bíróság véleménye szerint az „azonos információkra” való hivatkozás a felperes *azonos szöveggel kísért* fényképeire vonatkozik. E gondolatmenetet követve a kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy kétségei különösen arra vonatkoznak, hogy a Facebook Irelanddel szemben hozott, ideiglenes intézkedést elrendelő határozat a *szó szerint azonos* és az azonos értelmű *kijelentésekre (kísérőszövegekre)* is kiterjeszthető-e. Az „azonos információkra” való e hivatkozást ezért úgy értelmezem, hogy azzal a kérdést előterjesztő bíróság az általa jogellenesnek minősített információk pontos manuális másolataira, valamint – amint azt az osztrák kormány jelzi – a „megosztás” funkció révén létrehozott automatikus másolatokra is utal.

57. E tekintetben azt az álláspontot képviselem, hogy egy közösségi hálózati felületet üzemeltető tárhelyszolgáltató kötelezhető arra, hogy a valamely tagállami bíróság által hozott, ideiglenes intézkedést elrendelő határozat végrehajtása érdekében felkutassa és azonosítsa az e bíróság által jogellenesnek minősítettekkel azonos információkat.

21 Lásd a jelen indítvány 39. pontját.

22 Lásd a jelen indítvány 46. pontját.

23 Lásd a jelen indítvány 50. pontját.

58. Amint az ugyanis az elemzésemből kitűnik, egy tárhelyszolgáltató kötelezhető az információs társadalommal összefüggő szolgáltatás ugyanazon igénybe vevőjét érő, ugyanolyan típusú további sérelem megelőzésére.[24] Ebben az esetben valamely konkrétan azonosított sérelem egyedi esetéről van szó, így a jogellenesnek minősítettekkel azonos információknak egy adott felhasználótól származó információk között történő azonosítása nem jelent általános nyomon követési kötelezettséget.

59. Véleményem szerint ugyanez a helyzet a más felhasználók által terjesztett, a jogellenesnek minősítettekkel azonos információk esetében is. Tisztában vagyok vele, hogy ez az érvelés ahhoz vezet, hogy a nyomon követési kötelezettség személyi hatálya minden felhasználóra, és ennélfogva az adott felület útján terjesztett információk összességére kiterjed.

60. Ugyanakkor az eljáró bíróság által jogellenesnek minősített információkkal azonos információk felkutatása és azonosítása mindig valamely sérelem egyedi esetére vonatkozik. Ezenkívül a jelen ügyben ideiglenes intézkedés iránti kérelem tárgyában hozott végzés keretében előírt kötelezettségről van szó, amely az eljárás végleges lezárásáig fejt ki joghatásokat. A tárhelyszolgáltató számára előírt ilyen kötelezettség ezért a körülmények jellegéből adódóan időben korlátozott.

61. Egyébiránt számomra úgy tűnik, hogy az ugyanazon tartalomról egy közösségi hálózati felület bármely felhasználója által készített másolat főszabály szerint informatikai eszközökkel észlelhető, mégpedig anélkül, hogy a tárhelyszolgáltatónak a felülete útján terjesztett információk összességére kiterjedő aktív, nem automatikus szűrést kellene végeznie.

62. Ezenkívül a jogellenesnek minősítettekkel azonos információk felkutatására és azonosítására vonatkozó kötelezettség előírása lehetővé teszi az érintett alapvető jogok közötti megfelelő egyensúly biztosítását.

63. Először is, az eljáró bíróság által jogellenesnek minősítettekkel azonos információk felkutatásához és azonosításához nincs szükség olyan kifinomult technikai eszközökre, amelyek rendkívüli terhet jelenthetnek. Következésképpen nem tűnik úgy, hogy egy ilyen kötelezettség a Facebook Irelandhez hasonló, közösségi hálózati felületet üzemeltető tárhelyszolgáltatót az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) 16. cikke értelmében megillető, a vállalkozás szabadságához való jogot érintő túlzott sérelemmel járna.

64. Továbbá az információk másolásának internetes környezetben fennálló lehetőségére tekintettel a jogellenesnek minősítettekkel azonos információk felkutatása és azonosítása szükséges a magánélet és a személyiségi jogok hatékony védelmének biztosításához.

65. Végül egy ilyen kötelezettség tiszteletben tartja az internethasználóknak a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságához való, a Charta 11. cikkében biztosított alapvető jogát, mivel e szabadság védelmét nem feltétlenül abszolút módon kell biztosítani, hanem azt egyensúlyba kell hozni más alapvető jogok védelmével. Ami a jogellenesnek minősítettekkel azonos információkat illeti, ezek *a priori* és főszabály szerint valamely egyedi esetben jogellenesnek minősített sérelem megismétlését jelentik. Ezen ismétlésekre azonos minősítésnek kell vonatkoznia, ugyanakkor e minősítésnek többek között valamely állítólagosan jogellenes kijelentés összefüggéseire tekintettel árnyalhatónak kell lennie. Egyébként meg kell jegyezni, hogy azon harmadik felek, akiket az ideiglenes intézkedést elrendelő határozatok közvetett módon érinthetnek, nem vesznek részt azokban az eljárásokban, amelyekben

24 Lásd a jelen indítvány 42. és 45. pontját.

ezen ideiglenes intézkedést elrendelő határozatokat meghozzák. Különösen emiatt kell biztosítani e harmadik felek számára annak lehetőségét, hogy a tárhelyszolgáltató által ideiglenes intézkedést elrendelő határozat alapján hozott végrehajtási intézkedéseket bíróság előtt megtámadják,[25] és e lehetőség nem köthető ahhoz a feltételhez, hogy valamely alapeljárásban félnek minősüljenek.[26]

2) Az egyenértékű információk

66. A nyomon követési kötelezettség tárgyi hatályát illetően a felperes azt állítja, hogy a tárhelyszolgáltató számára előírható az a kötelezettség, hogy eltávolítsa a jogellenesnek minősítettekkel azonos értelmű, azonos felhasználó által közzétett kijelentéseket. Ezzel szemben az osztrák kormány és a Bizottság úgy véli, hogy az ilyen kötelezettség előírásának lehetősége az ügyben szereplő érdekek mérlegelésének eredményétől függ. Csak a felperes tekinti úgy, hogy a tárhelyszolgáltató kötelezhető arra, hogy eltávolítsa a jogellenesnek minősítettekkel azonos értelmű, más felhasználók által közzétett kijelentéseket.

67. Az „egyenértékű információkra" vagy az „azonos értelmű" információkra való hivatkozás értelmezési nehézségekhez vezet, mivel a kérdést előterjesztő bíróság nem pontosítja e kifejezések jelentését. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből ugyanakkor levezethető, hogy az „azonos értelmű" információkra való hivatkozás olyan információkra vonatkozik, amelyek *minimálisan térnek el* az eredeti információktól, vagy olyan helyzetekre, amelyekben *az üzenet lényegében változatlan marad*. Ezeket a magyarázatokat úgy értelmezem, hogy „egyenértékű információnak" minősül a jogellenesnek minősített információ elütést, illetve összetettebb szórendet vagy központozást tartalmazó másolata. Mindazonáltal nem nyilvánvaló, hogy a második kérdésben említett egyenértékűség nem terjed-e túl ezeken az eseteken.

68. Kétségtelen, hogy a L'Oréal és társai ítéletből[27] kitűnik, hogy az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó szolgáltató kötelezhető olyan intézkedések meghozatalára, amelyek hozzájárulnak az ugyanazon jogot érintő, *ugyanolyan jellegű további sérelem* megelőzéséhez.

69. Mindazonáltal nem szabad figyelmen kívül hagyni a releváns ítélkezési gyakorlat kialakulásának ténybeli hátterét, tudniillik a szellemi tulajdonjogok megsértésével kapcsolatos tényállást. Főszabály szerint az ilyen jogsértések a védett tartalommal azonos, vagy legalábbis ahhoz hasonló tartalom terjesztéséből állnak, és e tartalom – olykor nehezen elvégezhető – esetleges módosításai különös beavatkozást tesznek szükségessé.

70. Ezzel szemben nem jellemző, hogy egy adott becsületsértő aktus átvegye egy másik, azonos jellegű aktus pontos megfogalmazását. Ez részben abból következik, hogy a gondolatok kifejezésének módja személyes jellegű. Ezenkívül a szellemi tulajdonjogok megsértésének eseteivel ellentétben az eredeti becsületsértő aktust követő becsületsértő aktusok inkább a valamely személy becsületét sértő megjegyzések közléséből álló cselekményt másolják, mint az eredeti aktus formáját. Ezért a becsületsértés esetében az azonos jellegű aktusokra való puszta hivatkozás nem töltheti be ugyanazt a szerepet, mint a szellemi tulajdonjogok megsértése esetében.

25 Lásd analógia útján: 2014. március 27-i UPC Telekabel Wien ítélet (C-314/12, EU:C:2014:192, 57. pont).

26 Lásd analógia útján: 2016. május 25-i Meroni ítélet (C-559/14, EU:C:2016:349, 49. és 50. pont); 2016. december 21-i Biuro podróży „Partner" ítélet (C-119/15, EU:C:2016:987, 40. pont). A harmadik felek tekintetében a hatékony bírói jogvédelem elvének problematikájáról lásd még: Kalėda, S. L., „The Role of the Principle of Effective Judicial Protection in Relation to Website Blocking Injunctions", *Journal of Intellectual Property, Information Technology and E-Commerce Law*, 2017, 222. és 223. o.

27 2011. július 12-i ítélet (C-324/09, EU:C:2011:474).

71. Mindenesetre az „egyenértékű információkra” való hivatkozás értelmezése érintheti a nyomon követési kötelezettség terjedelmét és az érintett alapvető jogok gyakorlását. A jogsértéstől való eltiltás keretében az „egyenértékű információk” eltávolításáról határozó bíróságnak tehát tiszteletben kell tartania a jogbiztonság elvét, és biztosítania kell, hogy ezen ideiglenes intézkedést elrendelő határozat joghatásai egyértelműek, pontosak és előreláthatóak legyenek. Ennek során e bíróságnak egyensúlyt kell teremtenie az érintett alapvető jogok között, és figyelembe kell vennie az arányosság elvét.

72. E megfontolások sérelme nélkül ismét a L’Oréal és társai ítéletből [28] ihletet merítve úgy vélem, hogy egy tárhelyszolgáltató *a fortiori* kötelezhető a jogellenesnek minősítettekkel egyenértékű, azonos felhasználótól származó információk azonosítására. Egyébként ebben az esetben is biztosítani kell, hogy e felhasználónak lehetősége legyen arra, hogy a tárhelyszolgáltató által ideiglenes intézkedést elrendelő határozat végrehajtása során hozott végrehajtási intézkedéseket bíróság előtt megtámadja.

73. Ezzel szemben a jogellenesnek minősítettekkel egyenértékű, más felhasználóktól származó információk azonosítása a közösségi hálózati felület útján terjesztett információk összességének nyomon követését tenné szükségessé. Márpedig a jogellenesnek minősítettekkel azonos információktól eltérően az azokkal egyenértékű információk nem azonosíthatók, anélkül hogy a tárhelyszolgáltató ne venne kifinomult megoldásokat igénybe. Ennek következtében az általános nyomon követést végző szolgáltató szerepe nem csupán abban az értelemben nem lenne már semleges, hogy az már nem lenne csupán technikai, automatikus és passzív jellegű, de a cenzúra egy formáját gyakorló e szolgáltató e felület aktív szereplőjévé is válna.

74. Egyébiránt a jogellenesnek minősítettekkel egyenértékű, bármely felhasználótól származó információk azonosítására vonatkozó kötelezettség nem biztosítaná a magánélet és a személyiségi jogok védelme, a vállalkozás szabadsága, valamint a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadsága közötti megfelelő egyensúlyt. Egyrészről az ilyen információk felkutatása és azonosítása költséges megoldásokat tenne szükségessé, amelyeket a tárhelyszolgáltatónak kellene kifejlesztenie és bevezetnie. Másrészről az ilyen megoldások megvalósítása cenzúrához vezetne, amelynek folytán fennállna annak lehetősége, hogy a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságát szisztematikusan korlátozzák.

75. A fenti megfontolásokra tekintettel azt javaslom, hogy az első és a második kérdésre, amennyiben azok a nyomon követési kötelezettség személyi és tárgyi hatályára vonatkoznak, a Bíróság azt a választ adja, hogy a 2000/31 irányelv 15. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes, ha egy közösségi hálózati felületet üzemeltető tárhelyszolgáltatót jogsértéstől való eltiltás keretében arra kötelezik, hogy az e felület felhasználói által terjesztett valamennyi információ között felkutassa és azonosítsa az ezen ideiglenes intézkedést elrendelő határozatot hozó bíróság által jogellenesnek minősítettekkel azonos információkat. Ilyen ideiglenes intézkedést elrendelő határozat keretében a tárhelyszolgáltató arra kötelezhető, hogy a jogellenesnek minősítettekkel egyenértékű információkat csak az azon felhasználótól származó információk között kutassa fel és azonosítsa, aki a jogellenesnek minősített információkat terjesztette. Az ilyen információk eltávolításáról határozó bíróságnak biztosítania kell, hogy ideiglenes intézkedést elrendelő határozatának joghatásai egyértelműek, pontosak és előreláthatóak legyenek. Ennek során egyensúlyt kell teremtenie az érintett alapvető jogok között, és figyelembe kell vennie az arányosság elvét.

28 2011. július 12-i ítélet (C-324/09, EU:C:2011:474).

3. A világszerte történő eltávolításról

a) Előzetes észrevételek

76. Most rátérek a kérdést előterjesztő bíróságnak az eltávolítási kötelezettség területi hatályával kapcsolatos kétségeire. E kétségek lényegében arra vonatkoznak, hogy a tárhelyszolgáltató kötelezhető-e arra, hogy a valamely tagállam nemzeti joga alapján jogellenesnek minősített információkat ne csupán e tagállam szintjén, hanem világszerte is eltávolítsa.

77. Előzetesen megjegyzem, hogy a Facebook Ireland a Facebook leányvállalataként valóban kizárólag az Egyesült Államokon és Kanadán kívüli felhasználók számára üzemeltet elektronikus felületet. Ez a körülmény mindazonáltal nem tűnik alkalmasnak arra, hogy kizárja az e felület útján terjesztett információk világszerte történő eltávolítását. A Facebook Ireland nem vitatja ugyanis, hogy képes a világszerte történő eltávolítás biztosítására.

78. Mindazonáltal meg kell jegyezni, hogy az uniós jogalkotó nem harmonizálta a magánélet és a személyiségi jogok sérelmére, többek között a becsületsértésre vonatkozó anyagi jogi szabályokat.[29] Ezenkívül uniós szintű konszenzus hiányában[30] az uniós jogalkotó nem harmonizálta az erre vonatkozó kollíziós szabályokat sem.[31] Ezért a becsületsértésre vonatkozó keresetek elbírálására minden uniós bíróság a nemzeti kollíziós szabályok alapján alkalmazandóként kijelölt jogot alkalmazza.

79. Az alapügyben fennálló helyzet *a priori* különbözik azon helyzettől, amely a Facebook Ireland és a lett kormány által hivatkozott, a Google (Linkek közüli törlés területi hatálya) ügyben[32] egy keresőmotor keresési eredményei közüli törlés területi hatályára vonatkozó elemzésem kiindulópontjaként szolgált. Az említett ügy a 95/46 irányelvre[33] vonatkozott, amely uniós szinten harmonizál bizonyos anyagi jogi szabályokat az adatvédelem területén. Különösen az e területre vonatkozó szabályok harmonizálása alapján jutottam arra a következtetésre, hogy a szolgáltatónak kötelesnek kell lennie arra, hogy ne csupán egyetlen tagállamban, hanem az Unióban található helyen végzett keresés eredményeként megjelenített találatokat törölje.[34] Az ezen ügyre vonatkozó indítványomban mindazonáltal nem zártam ki, hogy lehetnek olyan helyzetek, amikor az Unió érdeke megköveteli ezen irányelv rendelkezéseinek az Unió területén kívül történő alkalmazását.[35]

80. Ennek következtében a becsületsértést megvalósító jogsértéseket illetően az, ha valamely tagállamban – bizonyos információknak az alkalmazandó jog alapján megállapított jogellenessége alapján – olyan kötelezettséget írnának elő, amely az adott információknak világszerte, egy adott elektronikus felület valamennyi felhasználója számára történő eltávolítására vonatkozna, ahhoz vezetne, hogy ezen információk jogellenességének megállapítása más államokban is joghatásokat váltana ki. Másként fogalmazva, a szóban forgó információk jogellenességének megállapítása e más államok területére is kiterjedne. Mindazonáltal nem kizárt, hogy az ezen államok nemzeti kollíziós szabályai alapján alkalmazandóként kijelölt jog szerint ezek az információk jogszerűnek minősülhetnek.

29 Lásd: Savin, A., *EU Internet law*, Elgar European Law, Cheltenham – Northampton, 2017, 130. o.

30 Lásd: Van Calster, G., *European Private International Law*, Hart Publishing, Oxford, Portland, 2016, 248–251. o.

31 Lásd a szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra alkalmazandó jogról szóló, 2007. július 11-i 864/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet („Róma II") (HL 2007. L 199., 40. o., helyesbítés: HL 2016. L 39., 63. o.) 1. cikkének (2) bekezdését.

32 Itt a Google (Linkek közüli törlés területi hatálya) ügyre vonatkozó indítványomra (C-507/17, EU:C:2019:15) hivatkozom.

33 A személyes adatok feldolgozása [helyesen: kezelése] vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 1995. L 281., 31. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 15. kötet, 355. o.).

34 Lásd: a Google (Linkek közüli törlés területi hatálya) ügyre vonatkozó indítványom (C-507/17, EU:C:2019:15, 47.; 55., 76. és 77. pont).

35 Lásd: a Google (Linkek közüli törlés területi hatálya) ügyre vonatkozó indítványom (C-507/17, EU:C:2019:15, 62. pont).

81. Amint azt egyrészről az érdekelt felek közötti vita mutatja, az ilyen extraterritoriális joghatásoknak az ideiglenes intézkedést elrendelő határozatok számára történő biztosításával szembeni vonakodás a Facebook Ireland, valamint a lett, a portugál és a finn kormány álláspontját tükrözi. Másrészről úgy tűnik, hogy a portugál kormány kivételével ezen érdekelt feleknek a tagállami bíróságok joghatóságának terjedelmét illetően is kétségei vannak. Úgy tűnik, ezek az érdekelt felek lényegében úgy vélik, hogy egy tagállami bíróság egy tárhelyszolgáltatóval szemben hozott ideiglenes intézkedést elrendelő határozat keretében nem határozhat tartalmaknak az ezen tagállam területén kívüli eltávolításáról. Ennélfogva e két kérdés, tudniillik az eltávolítási kötelezettség területi hatályának, valamint a tagállami bíróságok joghatósága terjedelmének elemzése során először a joghatóság kérdését kell vizsgálni, mivel ez főszabály szerint megelőzi az anyagi jogi kérdést.

b) A joghatóság terjedelméről

82. A 2000/31 irányelv nem szabályozza az ideiglenes intézkedést elrendelő határozatok meghozatalára vonatkozó joghatóság kérdését. Ezzel szemben, amint az az eDate Advertising és társai ítéletből[36] kiderül, a személyiségi jogok internetes honlapon közzétett tartalom útján való állítólagos megsértése esetén a sértett személynek lehetősége van arra, hogy az (EU) 1215/2012 rendelet[37] alapján joghatósággal rendelkező tagállamok bíróságaihoz forduljon. Ugyanis, míg a becsületsértésre vonatkozó kollíziós szabályok uniós szinten nem harmonizáltak, más a helyzet a joghatósági szabályok esetében.

83. E tekintetben hozzá kell tenni, hogy az 1215/2012 rendelet joghatósági szabályai az online közzétett becsületsértő tartalmak eltávolításával kapcsolatos jogvitákban is alkalmazandóak.[38] Ezenkívül kevéssé fontos, hogy a jelen ügyben az ilyen kérelem az online közzétett tartalmaknak nem a közzétevője, hanem a tárhelyszolgáltatója ellen irányul. Mindezt előrebocsátva, nem fogom a Bíróságnak az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések átfogalmazását javasolni, mivel csak az érdekelt feleknek vannak kétségeik a joghatóság terjedelmét illetően. Néhány megjegyzést mindazonáltal tenni kívánok e kérdésben.

84. Az eDate Advertising és társai ítélet[39] szerint a sértett személynek lehetősége van arra, hogy többek között azon tagállam bíróságaihoz forduljon, ahol érdekeinek központja található. E bíróságok joghatósággal rendelkeznek az okozott teljes kár elbírálására. Úgy tűnik, hogy a jelen ügyben az a bíróság, amelyhez a felperes fordult, az érdekei központjának helye szerinti bíróság.[40]

85. Igaz, hogy az eDate Advertising és társai ítéletben[41] a Bíróság rámutatott, hogy a sértett személy az Unióban okozott kár tényleges bekövetkezésének helyétől függően a teljes kár megtérítése érdekében egyetlen bírósághoz fordulhat. Ez alapján kétségkívül azt lehet gondolni, hogy e bíróság joghatósága nem terjed ki a harmadik állam területére vonatkozó tényekre. E megfontolás inkább azt tükrözi, hogy

36 2011. október 25-i ítélet (C-509/09 és C-161/10, EU:C:2011:685, 43. és 44. pont).

37 A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2012. L 351., 1. o.).

38 2017. október 17-i Bolagsupplysningen és Ilsjan ítélet (C-194/16, EU:C:2017:766, 44. pont).

39 2011. október 25-i ítélet (C-509/09 és C-161/10, EU:C:2011:685, 48. pont).

40 Következésképpen, annak ellenére, hogy a kérdést előterjesztő bíróságnak ideiglenes intézkedés iránti kérelem tárgyában kell határoznia, nem kell vizsgálni az 1215/2012 rendelet 35. cikkének a joghatóság terjedelmére, valamint az ideiglenes intézkedés keretében előírt eltávolítási kötelezettség területi hatályára gyakorolt hatásait.

41 2011. október 25-i ítélet (C-509/09 és C-161/10, EU:C:2011:685, 48. pont).

ahhoz, hogy valamely bíróság az 1215/2012 rendelet alapján joghatósággal rendelkezzen, annak valamely tagállam bíróságának kell lennie. E megfontolástól eltekintve a Bíróság ebben az ítéletben egyébiránt több alkalommal jelezte, hogy e bíróság a becsületsértésből eredő teljes kár elbírálására hatáskörrel rendelkezik.[42]

86. Ebből azt a következtetést vonom le, hogy – a Facebook Ireland, valamint a lett és a finn kormány állításával ellentétben – valamely tagállam bírósága főszabály szerint határozhat a tartalmak e tagállam területén kívül történő eltávolítása tárgyában, mivel joghatóságának terjedelme általános jellegű.[43] Azt, hogy valamely tagállam bírósága a világszerte történő eltávolítás tárgyában határozzon, nem a joghatósággal, hanem végső soron az ügy érdemével összefüggő okok akadályozhatják.

87. Ezt követően a tárhelyszolgáltatóknak címzett, ideiglenes intézkedést elrendelő határozatok extraterritoriális joghatásainak kérdését kell elemezni, amely a jelen ügyben, amint azt a jelen indítvány 81. pontjában jeleztem, az eltávolítási kötelezettség területi hatálya kérdésének felel meg.

c) Az eltávolítási kötelezettség területi hatályáról

88. Mindenekelőtt meg kell jegyezni, hogy – amint azt a finn kormány elismeri – a 2000/31 irányelv 15. cikkének (1) bekezdése nem szabályozza az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások nyújtóinak címzett, ideiglenes intézkedést elrendelő határozatok extraterritoriális joghatásait. Ezenkívül, amennyiben megfelelnek a 2000/31 irányelv által előírt követelményeknek, az e szolgáltatók számára ideiglenes intézkedést elrendelő határozat keretében előírt eltávolítási kötelezettségek a nemzeti jog hatálya alá tartoznak.

89. A magánélet és a személyiségi jogok megsértésére vonatkozó uniós szabályozás hiányában továbbá nehéz valamely ideiglenes intézkedést elrendelő határozat extraterritoriális joghatásait a Charta 1., 7. és 8. cikkében biztosított alapvető jogok védelmére való hivatkozással igazolni. A Charta alkalmazási köre ugyanis az uniós jog alkalmazási köréhez igazodik, és nem fordítva,[44] és a jelen ügyben a felperes keresete érdemét tekintve nem az uniós jogon alapul.

90. E tekintetben megjegyzendő, hogy úgy tűnik, a felperes nem hivatkozik a személyes adatok védelmével összefüggő jogokra, és nem azt rója a Facebook Ireland terhére, hogy adatait jogellenesen kezelte, hanem kérelme a polgári jog általános rendelkezésein alapul. Egyébiránt a kérdést előterjesztő bíróság nem hivatkozik az uniós jog e tárgykörre vonatkozó jogi aktusaira. Csupán a 2000/31 irányelvre hivatkozik. Márpedig ezen irányelv 1. cikke (5) bekezdésének b) pontjából kitűnik, hogy az irányelv nem alkalmazható az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokkal kapcsolatos, a személyes adatok védelmére vonatkozó irányelvekben szabályozott kérdésekre.

42 2011. október 25-i eDate Advertising és társai ítélet (C-509/09 és C-161/10, EU:C:2011:685, 48., 51. és 52. pont). Lásd még: 2017. október 17-i Bolagsupplysningen és Ilsjan ítélet (C-194/16, EU:C:2017:766, 38. és 47. pont). Egyébiránt ezen ítéletnek a jogtudományban megfogalmazott értelmezései szerint az érdekek központjának helye szerinti bíróság a világon bárhol okozott károk elbírálására hatáskörrel rendelkezik. Lásd: Mankowski, P., Magnus, U., és Mankowski, P. (szerk.), Brussels Ibis Regulation-Commentary, Otto Schmidt, Köln, 2016, 7. cikk, 364. pont. Ugyanez a helyzet az alperes lakóhelye szerinti bíróság általános joghatóságának terjedelmét illetően. A 2005. március 1-jei Owusu ítéletben (C-281/02, EU:C:2005:120, 26. pont) a Bíróság megállapította, hogy a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 1968. szeptember 27-i Brüsszeli Egyezményt (HL 1972. L 299., 32. o.) alkalmazni lehet, amennyiben a felperes és az alperes valamely tagállamban rendelkezik lakóhellyel, míg a vitatott tényállás helye valamely harmadik államban található. Ebből azt a következtetést vonom le, hogy ilyen esetben az adós lakóhelye szerinti bíróság hatáskörrel rendelkezik az ilyen vitatott tényállás elbírálására. Lásd még: Van Calster, G., Luks, Ch., Extraterritoriality and private international law, Recht in beweging – 19de VRG Alumnidag 2012, MAKLU, Antwerpen – Apeldoorn, 2012, 132. o.

43 E tekintetben tehát úgynevezett „általános” joghatóságról van szó. Lásd: Larsen, T. B., „The extent of jurisdiction under the forum delicti rule in European trademark litigation”, *Journal of Private International Law*, 2018, 14. kötet, 3. szám, 550. és 551. o.

44 Lásd: 2013. február 26-i Åkerberg Fransson ítélet (C-617/10, EU:C:2013:105, 19. pont). Lásd még: a Google (Linkek közüli törlés területi hatálya) ügyre vonatkozó indítványom (C-507/17, EU:C:2019:15, 55. pont).

91. Végül, bár az 1215/2012 rendeletből levonhatók következtetések az ideiglenes intézkedést elrendelő határozatok tagállamokban gyakorolt joghatásaival kapcsolatban, nem ez a helyzet az Unión kívüli joghatásokat illetően. E rendelet ugyanis nem követeli meg, hogy a valamely tagállam bírósága által hozott, ideiglenes intézkedést elrendelő határozat harmadik államokban is joghatásokat váltson ki. Ráadásul az a körülmény, hogy valamely bíróság az uniós jog valamely joghatósági szabálya alapján joghatósággal rendelkezik az ügy érdemében való határozathozatalra, nem jelenti azt, hogy ennek során kizárólag az uniós jog, és ennélfogva a Charta alkalmazási körébe tartozó anyagi jogi szabályokat fog alkalmazni.

92. Ezen okokból mind az eltávolítási kötelezettséget előíró, ideiglenes intézkedést elrendelő határozat extraterritoriális joghatásainak, mind az ilyen kötelezettség területi hatályának kérdését nem az uniós jog, hanem különösen az – uniós szinten nem harmonizált – nemzetközi közjog és magánjog alapján kell elemezni.[45] Semmi nem utal ugyanis arra, hogy az alapügy tárgyát képező helyzet az uniós jog és ebből következően az uniós jog értelmezésére hatással lévő nemzetközi jogi szabályok hatálya alá tartozhat.[46]

93. Következésképpen a tárhelyszolgáltató számára jogsértéstől való eltiltás keretében előírt eltávolítási kötelezettség területi hatályát illetően meg kell állapítani, hogy azt sem a 2000/31 irányelv 15. cikkének (1) bekezdése, sem ezen irányelv bármely más rendelkezése nem szabályozza, és ennélfogva azt, hogy e rendelkezéssel nem ellentétes az, ha egy tárhelyszolgáltatót valamely közösségi hálózati felület útján terjesztett információk világszerte történő eltávolítására kötelezneknek. E területi hatályt egyébiránt az uniós jog sem szabályozza, mivel a jelen ügyben a felperes keresete nem azon alapul.

94. Mindezt előrebocsátva, a teljesség érdekében, illetve arra az esetre, ha a Bíróság nem követné a javaslatom, néhány kiegészítő megjegyzést kívánok tenni a valamely közösségi hálózati felület útján terjesztett információk világszerte történő eltávolítását illetően.

95. A nemzetközi jog értelmében nem kizárt, hogy valamely ideiglenes intézkedést elrendelő határozat úgynevezett extraterritoriális joghatásokat válthasson ki.[47] Márpedig, amint azt a jelen indítvány 80. pontjában jeleztem, e megközelítés ahhoz vezetne, hogy az érintett információk jogellenes jellegének megállapítása más tagállamok területére is kiterjedne, függetlenül attól, hogy ezen információk az e tagállamok kollíziós szabályainak megfelelően alkalmazandóként kijelölt jog alapján jogszerűek-e vagy nem.

96. Ennélfogva lehetne úgy érvelni, hogy a Bíróság a Bolagsupplysningen és Ilsjan ítéletben[48] hallgatólagosan már elfogadta ezt a megközelítést. Igaz, hogy ebben az ítéletben a Bíróság nem az online közzétett tartalmak eltávolítása iránti kérelemre alkalmazandó jogról határozott. A Bíróság mindazonáltal megállapította, hogy *a valamely internetes oldalon közzétett tartalmak mindenütt jelenvaló jellegére* és azon körülményre tekintettel, hogy *a közzétett tartalom főszabály szerint bárhol hozzáférhető*, a többek között az ezek eltávolítására irányuló kérelmet olyan bíróság előtt kell

45 A bírósági határozatok extraterritoriális joghatásai esetében olykor nehéz a nemzetközi köz- és magánjog közötti határvonalat meghúzni. Lásd: Maier, H. G, „Extraterritorial Jurisdiction at a Crossroads: An Intersection between Public and Private International Law", *The American Journal of International Law*, 76. kötet, 2. szám, 280. o.; Svantesson, D. J. B., *Solving the Internet Jurisdiction Puzzle*, Oxford Univeristy Press, Oxford, 2017, 40. o.

46 Lásd ebben az értelemben: 2012. július 12-i Currà és társai végzés (C-466/11, EU:C:2012:465, 19. pont).

47 Lásd: Douglas, M., Extraterritorial injunctions affecting the internet, *Journal of Equity* 2018, 12. kötet, 48. o.; Riordan, J., *The Liability of Internet Intermediaries*, Oxford University Press, Oxford, 2011, 418. o.

48 2017. október 17-i ítélet (C-194/16, EU:C:2017:766, 44. pont).

előterjeszteni, amely a teljes kártérítési kereset elbírálására joghatósággal rendelkezik. Ennek során véleményem szerint e bíróság a kollíziós szabályai alapján alkalmazandóként kijelölt jogot vagy jogokat fogja alkalmazni.[49] Nem zárható ki, hogy valamely tagállami bíróság ebben az összefüggésben egyetlen alkalmazandóként kijelölt jogot alkalmazna.

97. Ha azonban egy ilyen bíróság nem határozhatna az online közzétett tartalmak világszerte történő eltávolításáról, felmerülne a kérdés, hogy mely bíróság lenne kedvezőbb helyzetben arra, hogy ezt az eltávolítást elbírálja. Minden bíróság szembesülne ugyanis az előző pontban leírt problémákkal. Ezenkívül e gyakorlati nehézségek ellenére megkövetelhető-e a felperestől, hogy bizonyítsa, hogy az eljáró tagállam jogának kollíziós szabályai alapján alkalmazandóként kijelölt jog szerint jogellenesnek minősülő információk minden potenciálisan alkalmazandó jog szerint is jogellenesek?

98. Még ha elismerjük is, hogy a magánélet és a személyiségi jogok megsértése tárgyában alkalmazandó anyagi jogi szabályokból eredő védelem területi jellegével kapcsolatos megfontolások nem zárnak ki egy ilyen követelményt, figyelembe kell még venni a világszerte elismert alapvető jogokat is.

99. Amint azt ugyanis más összefüggésben jeleztem, a nyilvánosságnak a valamely információhoz való hozzáféréshez fűződő jogos érdeke a nyilvánosság földrajzi helyétől függően lényeges eltéréseket fog mutatni a különböző harmadik államok között.[50] Ennélfogva a világszerte történő eltávolítás tekintetében fennállna annak a veszélye, hogy annak végrehajtása megakadályozza az eljáró bíróság szerinti államtól eltérő államokban letelepedetett személyeket az információhoz való hozzáférésben.

100. Végül megállapítható, hogy a fenti megfontolásokból következően valamely tagállam bírósága elméletileg határozhat az internet útján terjesztett információk világszerte történő eltávolításáról. Mindazonáltal az egyrészről a nemzeti jogok, másrészről pedig a magánélet és a személyiségi jogok ezek által biztosított védelme közötti különbségek következtében, továbbá a széles körben elismert alapvető jogok tiszteletben tartása érdekében egy ilyen bíróságnak inkább önkorlátozó hozzáállást kell tanúsítania. Ennélfogva e bíróságnak a portugál kormány által hivatkozott nemzetközi udvariasságot[51] tiszteletben tartva a lehetséges mértékig korlátoznia kell a magánélet és a személyiségi jogok megsértése tárgyában hozott, ideiglenes intézkedést elrendelő határozatainak extraterritoriális joghatásait.[52] Az eltávolítási kötelezettség végrehajtása nem terjedhet túl a sértett személy védelmének biztosításához szükséges mértéken. Így az említett bíróság a tartalom eltávolítása helyett adott esetben elrendelhetné az ezen információkhoz való hozzáférésnek a területi alapú tartalomkorlátozás segítségével történő megszüntetését.

101. E megfontolásokat nem kérdőjelezi meg a felperes azon érve, amely szerint a jogellenes információkra vonatkozó földrajzi alapú tartalomkorlátozás proxyszerver segítségével, vagy más módon könnyen megkerülhető.

49 Ezen ítélet következményeit illetően lásd még: Lundstedt, L., „Putting Right Holders in the Centre: Bolagsupplysningen and Ilsjan (C-194/16): What Does It Mean for International Jurisdiction over Transborder Intellectual Property Infringement Disputes?”, *International Review of Intellectual Property and Competition Law*, 2018, 49. kötet, 9. szám, 1030. o., és Svantesson, D. J. B., „European Union Claims of Jurisdiction over the Internet – an Analysis of Three Recent Key Developments”, *Journal of Intellectual Property, Information Technology and E-Commerce Law*, 2018, 9. kötet, 2. szám, 122. o., 59. pont.

50 Lásd: a Google (Linkek közüli törlés területi hatálya) ügyre vonatkozó indítványom (C-507/17, EU:C:2019:15, 60. pont).

51 E nemzetközi udvariasság gyakorlati következményeiről lásd: Maier, H. G., i. m., 283. o.

52 Lásd a 47. lábjegyzetben hivatkozott jogi szakirodalmat. Lásd még, a jelen ügytől kifejezetten eltérő összefüggésben: Scott, J., „The New EU »Extraterritoriality«”, *Common Market Law Review*, 2014, 51. kötet, 5. szám, 1378. o.

102. Az uniós jog hatálya alá tartozó helyzetekkel összefüggésben megfogalmazott gondolatot megismételve, a magánélet és a személyiségi jogok védelmét nem feltétlenül abszolút módon kell biztosítani, hanem azt egyensúlyba kell hozni más alapvető jogok védelmével.[53] Így el kell kerülni a túlzó intézkedéseket, amelyek figyelmen kívül hagynák a különböző alapvető jogok közötti megfelelő egyensúly biztosításának szükségességét.[54]

103. Az eltávolítási kötelezettség területi hatályára vonatkozó fenti kiegészítő megjegyzések sérelme nélkül fenntartom a jelen indítvány 93. pontjában kifejtett álláspontot.

B. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdésről

104. Harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság azt kívánja megtudni, hogy a 2000/31 irányelv 15. cikkével ellentétes-e, ha egy tárhelyszolgáltatóval szemben olyan ideiglenes intézkedést elrendelő határozatot hoznak, amely arra kötelezi, hogy az általa üzemeltetett felületről eltávolítsa a bírósági eljárásban jogellenesnek minősítettekkel egyenértékű információkat azt követően, hogy azokról tudomást szerzett.

105. A felperes, valamint az osztrák, a lett, a portugál és a finn kormány lényegében úgy véli, hogy a 2000/31 irányelv 15. cikkének (1) bekezdése nem zárja ki, hogy egy tárhelyszolgáltatót arra kötelezzenek, hogy a jogellenesnek minősítettekkel azonos értelmű információkat eltávolítson, amint azokról tudomást szerzett. A Facebook Ireland az első kérdésre vonatkozó elemzésére figyelemmel úgy véli, hogy a harmadik kérdésre nem kell választ adni.

106. Egyetértek a felperes és az összes kormány által lényegében osztott állásponttal.

107. Mivel ugyanis az eltávolítási kötelezettség nem jelenti a tárhelyszolgáltató által tárolt információk általános nyomon követését, hanem az az érintett személy vagy harmadik felek általi értesítésen alapuló tudomásszerzésből következik, nincs szó a 2000/31 irányelv 15. cikkének (1) bekezdésében szereplő tilalom megsértéséről.

108. Következésképpen azt javaslom, hogy a Bíróság az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdésre azt a választ adja, hogy a 2000/31 irányelv 15. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes, ha egy tárhelyszolgáltatót a jogellenesnek minősítettekkel egyenértékű információk eltávolítására köteleznek, amennyiben az eltávolítási kötelezettség nem a tárolt információk általános nyomon követését jelenti, és az érintett személy vagy harmadik felek általi, illetve más forrásból származó értesítésen alapuló tudomásszerzésből következik.

VI. Végkövetkeztetés

109. A fenti megfontolásokra tekintettel azt javasolom a Bíróságnak, hogy az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság, Ausztria) által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre a következő választ adja:

1) A belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Elektronikus kereskedelemről szóló irányelv”) 15. cikkének (1) bekezdését úgy kell

53 Lásd analógia útján, a szellemi tulajdonjog és a Charta 7. cikkében biztosított, a magán- és a családi élet tiszteletben tartásához való jog közötti egyensúlyt illetően: 2018. október 18-i Bastei Lübbe ítélet (C-149/17, EU:C:2018:841, 44–47. pont). Lásd még: a Bastei Lübbe ügyre vonatkozó indítványom (C-149/17, EU:C:2018:400, 37–39. pont).

54 Lásd ebben az értelemben, a szellemi tulajdonjogok védelmét illetően: 2014. március 27-i UPC Telekabel Wien ítélet (C-314/12, EU:C:2014:192, 58–63. pont). Lásd még: Cruz Villalón főtanácsnok UPC Telekabel Wien ügyre vonatkozó indítványa (C-314/12, EU:C:2013:781, 99–101. pont); a Stichting Brein ügyre vonatkozó indítványom (C-610/15, EU:C:2017:99, 69–72. pont).

értelmezni, hogy azzal nem ellentétes, ha egy közösségi hálózati felületet üzemeltető tárhelyszolgáltatót jogsértéstől való eltiltás keretében arra köteleznek, hogy az e felület felhasználói által terjesztett valamennyi információ között felkutassa és azonosítsa az ezen ideiglenes intézkedést elrendelő határozatot hozó bíróság által jogellenesnek minősítettekkel azonos információkat. Ilyen ideiglenes intézkedést elrendelő határozat keretében a tárhelyszolgáltató arra kötelezhető, hogy a jogellenesnek minősítettekkel egyenértékű információkat csak az azon felhasználótól származó információk között kutassa fel és azonosítsa, aki a jogellenesnek minősített információkat terjesztette. Az ilyen információk eltávolításáról határozó bíróságnak biztosítania kell, hogy ideiglenes intézkedést elrendelő határozatának joghatásai egyértelműek, pontosak és előreláthatóak legyenek. Ennek során egyensúlyt kell teremtenie az érintett alapvető jogok között, és figyelembe kell vennie az arányosság elvét.

2) A tárhelyszolgáltató számára jogsértéstől való eltiltás keretében előírt eltávolítási kötelezettség területi hatályát illetően meg kell állapítani, hogy azt sem a 2000/31 irányelv 15. cikkének (1) bekezdése, sem ezen irányelv bármely más rendelkezése nem szabályozza, és ennélfogva azt, hogy e rendelkezéssel nem ellentétes, ha egy tárhelyszolgáltatót valamely közösségi hálózati felület útján terjesztett információk világszerte történő eltávolítására köteleznek. E területi hatályt egyébiránt az uniós jog sem szabályozza, mivel a jelen ügyben a felperes keresete nem azon alapul.

3) A 2000/31 irányelv 15. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes, ha egy tárhelyszolgáltatót a jogellenesnek minősítettekkel egyenértékű információk eltávolítására köteleznek, amennyiben az eltávolítási kötelezettség nem a tárolt információk általános nyomon követését jelenti, és az érintett személy vagy harmadik felek általi, illetve más forrásból származó értesítésen alapuló tudomásszerzésből következik.